

ตุมุห ศัพท (ท่าน) ในปฐิสศัพพนาม
เป็น ปุงลึงค์ และ อิตถิลึงค์ แจกอย่างนี้

วิภัติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปจมา	ตุว์ ลง สิ ปจมา. เอก. เอา ตุมุห กับ สิ เป็น ตุว์ ตุว์ ลง สิ ปจมา. เอก. เอา ตุมุห กับ สิ เป็น ตุว์ อ.ท่าน	ตุมุเห ลง โย ปจมา. พหุ. เอา อ กับ โย เป็น เอ = ตุมุเห โว ลง โย ปจมา. พหุ. เอา ตุมุห กับ โย เป็น โว อ.ท่าน ท.
ทุติยา	ตุ้ ลง อํ ทุติยา. เอก. เอา ตุมุห กับ อํ เป็น ตุ้ ตุว์ ลง อํ ทุติยา. เอก. เอา ตุมุห กับ อํ เป็น ตุว์ ตุว์ ลง อํ ทุติยา. เอก. เอา ตุมุห กับ อํ เป็น ตุว์ ซึ่งท่าน สู่ท่าน ยังท่าน สิ้นท่าน ตลอดท่าน กะท่าน เฉพาะท่าน	ตุมุเห ลง โย ทุติยา. พหุ. เอา อ กับ โย เป็น เอ = ตุมุเห โว ลง โย ทุติยา. พหุ. เอา ตุมุห กับ โย เป็น โว ซึ่งท่าน ท. สู่ท่าน ท. ยังท่าน ท. สิ้นท่าน ท. ตลอดท่าน ท. กะท่าน ท. เฉพาะท่าน ท.
ตติยา	ตยา ลง นา ตติยา. เอก. เอา ตุมุห กับ นา เป็น ตยา ตวยาลง ลง นา ตติยา. เอก. เอา ตุมุห กับ นา	ตุมุเหหิ ลง หิ ตติยา. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ =ตุมุเหหิ โว ลง หิ ตติยา. พหุ. เอา ตุมุห กับ หิ เป็น โว

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
จตุตถิ	<p>ตุยฺหํ ลง ส จตุตถิ. เอก. เอา ตุมฺห กับ ส เป็น ตุยฺหํ ตุมฺหํ ลง ส จตุตถิ. เอก. เอา ตุมฺห กับ ส เป็น ตุมฺหํ ตว ลง ส จตุตถิ. เอก. เอา ตุมฺห กับ ส เป็น ตว เต ลง ส จตุตถิ. เอก. เอา ตุมฺห กับ ส เป็น เต ตุยฺหํ ตุมฺหํ ตว เต แก่ท่าน เพื่อท่าน ต่อท่าน</p>	<p>ตุมฺหากํ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง นํ เป็น อากํ = ตุมฺหากํ โว ลง นํ จตุตถิ. พหุ. เอา ตุมฺห กับ นํ เป็น โว ตุมฺหากํ, โว แก่ท่าน ท. เพื่อ ท่าน ท. ต่อท่าน ท.</p>
ปัลลจมิ	<p>ตยา ลง สฺมา ปัลลจมิ. เอก. เอา ตุมฺห กับ สฺมา เป็น ตยา แต่ท่าน จากท่าน กว่าท่าน เหตุท่าน</p>	<p>ตุมฺहेหิ ลง หิ ปัลลจมิ. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ =ตุมฺहेหิ แต่ท่าน ท. จากท่าน ท. กว่าท่าน ท. เหตุท่าน ท.</p>
ฉัญฺจิจิ	<p>ตุยฺหํ ลง ส ฉัญฺจิจิ. เอก. เอา ตุมฺห กับ ส เป็น ตุยฺหํ ตุมฺหํ ตุมฺห ลง ส ฉัญฺจิจิ. เอก. เอา ตุมฺห กับ ส เป็น ตุมฺหํ ตว ลง ส ฉัญฺจิจิ. เอก.เอา ตุมฺห กับ ส เป็นตวเต ลง ส ฉัญฺจิจิ. เอก.เอาตุมฺห กั ส เป็น เต</p>	<p>ตุมฺหากํ ลง นํ ฉัญฺจิจิ. พหุ. แปลง นํ เป็น อากํ =ตุมฺหากํ โว ลง นํ ฉัญฺจิจิ. พหุ. เอา ตุมฺห กับ นํ เป็น โว ตุมฺหากํ โว แห่งท่าน ท. ของท่าน ท. เมื่อท่าน ท.</p>

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
สัทตมมี	<p>ตยิ ลง สฺมึ สัทตมมี. เอก. เอา ตุมฺห กับ สฺมึ เป็น ตยิ</p> <p>ตฺวยิ ลง สฺมึ สัทตมมี. เอก. เอา ตุมฺห กับ สฺมึ เป็น ตฺวยิ</p> <p>ในท่าน ไกล่ท่าน ที่ท่าน ครั้นเมื่อท่าน</p> <p>ในเพราะท่าน เหนือท่าน บนท่าน ณ ท่าน</p>	<p>ตุมฺเหสุ ลง สุ สัทตมมี. พหุ. ลง สุ คง สุ ไว้ เอา อ เป็น เอ= ตุมฺเหสุ ในท่าน ท. ไกล่ท่าน ท. ที่ท่าน ท. ครั้นเมื่อท่าน ท. ในเพราะท่าน ท. เหนือท่าน ท. บนท่าน ท. ณ ท่าน ท.</p>

ตัวอย่างการแปลประโยค

อาจารย์ นิจุจํ ตฺยหํ โอวาทํ เทติ ฯ

อ.อาจารย์ ย่อมให้ ซึ่งโอวาท แก่ท่าน เนื่องนิตยํ ฯ

ตัวอย่างการแต่งประโยค

อ.ความรัก ในท่าน ท. ผู้เป็นที่พึง ของบุตร ท. ฯ

ปุตฺตานํ นาถสุ (นาถาสฺ) ตุมฺเหสุ สิเนโห (เปมํ) ฯ

ทดสอบการแต่งประโยค

๑. อ.หมุ่ ที่ห้า แห่งแม่โคนม ท. ๔ เหล่านั้น ของท่าน ท. ฯ

๒. อ.ความเลื่อมใส (ปสาท-ปฺง) ในท่าน แห่งธิดา ท. ๔

เหล่านั้น ฯ

๓. อ.โจร ท. ผู้ประหารอยู่ ซึ่งท่าน ท. ที่ประตู แห่งเมือง ฯ

ทดสอบการแปลบาลี

๑. มธฺเรน วจเนน ตํ โอวทนฺตํ ภิภุชฺญํ โอวาโท ฯ
 ๒. ราชา ตุมหากํ ธนํ อทาสี ฯ
 ๓. อตฺตโน สตฺตุนฺนํ ธีตฺรณํ ตยิ สินฺเนโห อตฺถิ ฯ
- ตอบ.